

№ 6 (8415). 1999 СЫЛ ТӨХСҮННЬҮ 21 КҮНЭ. ЧЭПНИЭР. СЫАНАТА — 1 СОЛК. 10 ХАРЧЫ.

CHA.

Дээ, анх музей материалыаалларыг хайдах хатгаан хомуулан урууку онцугар түнэрэн бошнурууца тур-
бута. Манай буулбута араас хэнсэтэн. Сарохтор от-
туларитгэн кибийн эрх хомогуух хомуруйгуулар да
бааллара. «Бирбит материалыаалларбитын умтан ба-

Улуууска үс коллективнай предприниматель эрэ хаал-
быта, билигин да оһуук үлээһин мэдэллэр. Атыттар
баанынай хаһайнистимбатынан сайдаллар. Кырдык
магнийгы сымаларса баанынайдар киһи эрэ ордук са-
ныах государство көмөтүнөн туһаммыттар. Массы
паланаан-тракторданаан, дотация харчы көрүллэн, са-
табыллыах өттүлөрө байан барбыттара. Очкотоогу та-
рииллэлэригэр киһилэр мааларса, кырдыаастарга
бородууксууһанан, техниканан көмөлөһүхтөрө дииш
буолбуту. Киһи эрэ үөрө-сэргин истибита.

Дээ, билигн хайдаггүй? Өвөрлэгт да мөрөн, бэлэ-
хынгийн билэн олоордохт. Тус бэйэм тыха сүр-
дэдгийн, мөлтөөн-ахсала илэр днэн санымын. Бэл-
хынэй хайаагйстыбалара ыһыллан, бириднэлэн ча-
лмэй шалын, ол эртитинэн эрэ хааллылар. Со-
рох бааһинайдар сүһүлэрэ да суох. Хата, массы-
наларын-трактордарын атылван азыбаттылар. Со-
рох-сорохторо айан дьонун тэһэн кляпантерин буу-
нар буоллулар. Эйлэхэ ол «бааһинайдар» нэмдө-

ЛАБААЧЧЫ САНААТЫН ЭТЭР

СЭНГЭЭРИЛЛИЭН СӨП

Уол оро болдомтотун эрийрин, майгитин пражастаан тайжарыын уонна улаатан эрэр састарытар сайдыы- лара кыргыттардаар быдан бытаанын умнуллуу суохтаах. Холбур, миң пенсияга тахсар сылбар эк- заменинаах кылаастаах этим. Саакки ууну оробул ки- миһэр профсоюзнай комитет тутука булан Украина- га курорка сынынаа барбытим. Улабин эдэр, үчү- гөйдик предметти билэр, ороно элэс мөр-оҥо сым- дыбат, үрлүү культуралаах учуутал солбуйбута. Сыныалантан кэлэн баран уруулар кырбатим та- лааһым уолаттара кэргэсик курдук көрсүбүттэрэ. Бияр чөбөөлөрү А. Павлов солбуйбут учуутал наар кыргыттарга эр болдомтотун уурбутун туһунан атом баран, эбин үөрэх кытарбар көрдөсүтө.

Хоту көхөрүлүүгө ийаан сана салаа аһан матыры-
йаал муһиһан эрер аттибит. Күүс өттүнэн көхөрүлүү
кыттылаахтары өччөлөргө 1902 ийаа баар эте. Бу
сагаа аһиллытын бары үерэ көрсүүбүтэрэ уонна
матырыһаадынан көмөлөспүтүнөн барбыттар. Оһон
өрөмүөһөнөн үлээһинге болэм буолбут кураанах дыһа-
батыһар анарыһар көмсөөл историяһар, анарыһар
көхөрүлүүгө аналлаах матырыһааллары муһварга
уонна туох муһуһуллубутунан туруоран иһэргэ би-
лаһаһан үлээһинниһит.

Аялпыт сылга комсомол 80 сааһа улууска кириик билиэтэһэ. Эдэригтэн кырдыаһаһыгар диэри састаах араас нэмэргэ комсомолга секретардаабыттартан уонна актыыбынайдык үлэлэспиттэртэн талыллыбыт делегациялар түмүүлэрэ буолбута. Бары да эдэр, эрчимнээх комсомольскай сааспытын биригэ итаарбыт табаарыстарбытын көрсөн үөрөн-көтөн аһарбыннытын улуу дыһаалтатыгар, чуолаан маһы нилээн-сараалан иһиппит улуу баһылыгын солбуйаачы И. И. Яковлевка махтаан таргаспынныт.

Бу үөрүүлэх түмсүү бүтээнгэр мин бачча үгүс ветеран-номсомолдогтар мустан бараатгыт Комсомол Ал-бап ватын мусейн хайгатыга жомолдун диез нордоситтум. Ол туолуо диез эрэнэжиз даганм. Комсомолга умнуулаббат, кайн эрз күндүтүк санымр кизирин алабайт дьон ол кизирэггэр, ама, хайдах кы-

КОЛХОЊУ ТЭРИЙИЭХХЭ

САНАА СІТІМЭ

Билигтэй булжуурдаах марахан хамтга улууснут салалтата тухай да нислэллээх булааны онгоцо, сагна- ны олоххо ниллэрийг эрчимнээхтик идса янгиз дьхснээрэр. Оттон кун-дыл дьвалатынан устар. Эмиз улууснут баһылыгын, оттон салгым Россия итгэлнэ СР Президентээрин бымырдара тийийн кал- нэхтэрэ. Ол сагана бымыр айдааныгар биримээ сү- ттө, үлэ-хамнас бу тула барыа. Дьэ оччотугар хаһан оншубутун буаһа кыһалдата суох олоробут. Кини ха- раһар көстөр улахан тутуулар бирбитылар. Холобура, Хадаарга биһр баанньык тутуллубута, тобус сыд буол- ла, билигтэй көндөйө бүтэн баран турар. Оттон ыч- чат, эдэр маллар үлэтэ суох хаамсалдар, хамнас кал- бат.

Тыя сирингэр юлхоозтары тэрийэр үлэни ытыахха.

Уйуяянарта, окуучуларга уолу уолдуу, кызын кызын итти-үрөтти садаламкыта хаме да сыла буолла. Мөңгөлөргө—Табаага, Дьабылга, Хара лпейигэр уолаттары, кыргыттары арааран үрөтти мыттылар. Иттиийи үрөттини төрөпүттөрө бириктилэрин, үөбө кылаастарга салгыырга туруорсааларын миң бөрү сөбүлөтти. Урут Дьокуускайга 2 №-дөөх окуучулар уолаттар уонна кыргыттар тус-туһунан үөрөнөрбүт. Байагы окуучу таһынаады корпуска, уо-

Ученай аата ингэрилиинэ

Петр Иннокентьевич аспирантураны бүтүрөн баран дойдутутар калан, Саха сирияыда Биология институттар нахичай сотрудулгылан үлэһэбитэ. Ити үлэ-

Намнат буолуохтарай? 1986
Ыччат хамсааһынын 75 сына тухолууттар 1986
сылпаахха иуей матырыһааларыгар олобурап улуус
комсомолун историятын сүрүн өтүүн сырдатар бы-
лавнаах этим да, онтон-мытан хонуйсан 5-6 эрэ ыста-
тыһааы суруйан сэрэн сыллаларыгар дээрэ асалабытым.
Аҕа дойдуну помускуттар сэрэн наминаады юмгэ ма-
тырыһаал олох да суоҕун көрүөтэ. Оҕон тохтоон хаа-
бытым. Оттон ити көмгө ыччаты сирдэбит, үлө бөрү-
нү үлэлээбит секретардарбыт, активистарбыт бэри-
кээрэ. Билэтин да үлэһин-хамсы ымадьааллар.

Авын билигин үгүс төһөлүктөрүгө ыччат лидердөрү диген баар буолулар. Соторулаарыта улуустары ыччат управлениетын начальнига Ефимов Дмитрий Петровичи кытта ити боһурууска көрүстүм, көрдөстүм. Кини төһөлүктөрдө ыччат лидердэрини баһыларын төһөлүктөрүн динигэр баар көмөсөө ветераннарыттан уонна элдердэти матырыйаллары хонтуруулаары билиш улаханнак үөртө.

История тарихта баарыттан-суугуттан тутулуга суох олоххо хаалыахтаах. Комсомол ыччат историятын биир чагылгыт салаатын быһылытынан комсомол-тун дарааһын уос номоҕо буола турууга дикт арээнэбин. Дьокуускайдаагы 52 ветеран-комсомолецтарбыт ыгырымыларын маанын түмүктэрибэтэр: «Биһиги бэйэбит дэн бастаах харды быһынтынан ахтыыларбытын, халартыскаларбытын мунуна биэрэбит уонна Дьокуускайга огу түмэр тарйиэччилэри аныабыт. Бу үлэ кырдыаһа көлүүнэ комсомолецтар баарбытына ээ ыналлар кыстааха».

Бийэги, улаус элнээсэлэр, бу элгырааһы талы-
мааһы уонна музейбатын урукку чөлүтөр түһарыга
актымынааһык кыттыабын.

Комсомо́л Алба́н аагым уонна Ке́нэру́галуу му́зей-
дара ба́латча ма́тырыйа́алламыта́рынан, иккн аагым
дына́лэнтн, тус-тусна му́зейдар быһымы́ларынан үлэ-
дидэлэээ во́лдыаста.

Д. ЧЕЧЕБУТОВ.

Бийиги колхозка үлэлзэн тийншшах ордубуйвут. Хам-
нас суутугар эш, арынны оёуһууш тээгэр атибйт.
Онио аһаабыт ордугун Дьонуускайга киллэрэн атыла-
лаан хэй, бурдун, атын да борохуукта атыллаһан
тахсыбыт. Огчолорго оғолор улахан дьону кытта тэг-
нэ үлэлиһлэрэ, иллэн хаамн сымдыр иһин суога.
Валиһин да оннуу таршһарбит төрө табыаабыт? Ки-
һи барыта үлэсэ тийһинэн кыһалдата суох олорун
эти. Аһардас сүөһү өрө көрүүтө баар буолуо дуу,
колхозка араас тутуулары мытым, тарыталары кытта
дуотабардаһан атын да дьарыгы булуохха сон. Кы-
лаабыһайга, колхоз салаалатыһтан туох-баар үлэ-хам-
нас, тарыһан тутулуотамыа. Кийи председатели би-
лиһки олоххо сон түбүһэр, барар-кэлэр, кинистин-
лээх кийи буолары паада. Оннуу өрө иһин колхозун
өрө тартыан, үчүгэй хайааймытыба отгоруун сон.

Хадаарга табаарастыба билигив хайа суудуван барарыг бйгаарыммакка кэлэ. Председателя суох, В. В. Няконов салбууагыччынан олорор. Оттон кэнилээкпит дьаһантатын баһыдыга соторуттаарыта аһанна.

И. ЛУКИН

лаатар куорат араас уулуссаларыгар турар юрнуустарга оморбуттара. Уолаттар олохторун-дьаһахтарын ис хойоомун билбэтэртбит даҕаны, бэйэ-бэйэбитин бэрт истинник санаһан улааппыһыт, төрөмининит үчүгэйэ бэрдэ. Үгүс уолаттар үрдүк үөрэххэ салгыам үөрэнэн, араас идэлээх улахан үлэни, санаһааччы, ученай, суруйааччы буолуоталаабыттара. Директорбит Роман Михайлович Поскачин, завучтук Николай Васильевич Егоров республикада биллэр үтүөлээх дьоннор педагогтар этлэр.

Түмүкпөр нэгэлээр сагалзаныншарын үерэсэн, чинчийсэн, бийнлэ улусуудугар уолаттары, кыргыттары туфунан үерэтинин сагалзыхха мада дин этиндээхин.

M. ПЕТРОВА.

Чурапчы.

лиир кэмгэр 5 сыл устата Саха сирин радиациятын үөрөтөн Алдамынан, Бүлүүнөн, иһин улуустарынан элбэх матырыйаалы хомууан, экология, салгын алдаанытын, радиацияны чыччыбыта. Бу үлэтин Кваторинбургта ситиһинилэхтин көмүскээн, Үрдүкү аттестационный сэбэст быһаарыматынан биомониторинг наука кандидатын аатын ылла. Эдэр ученай үөрүүлээх түгөһүн Саха Дьылга торообут дойдутутар көлөн бөлүстөтө.

Петр Инокентьевичны биэр дойдулаахтарыг эбэр-
дэлиибит.

Алексей МАКАРОВ,
замест. общ. корр.

C11A.

Учредители (соучредители) газеты — Редакция, Администрация улуса, Национальная издательско-полиграфическая компания «Сахаполиграфиздат». Газета выходит на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам.

Индекс газеты: 54907

Национальной издательско-полиграфической компанией «Сахаполиграфиздат»

Подписывайтесь и платите: 20.01.98 г. Тираж 2345